

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИКО-ПРАВОВІ СТУДІЇ»**

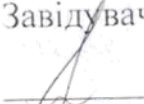
Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців	
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Кваліфікація освітня	Доктор філософії
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 «Медицина»

Затверджено на засіданні
центральної методичної комісії
Протокол № 1
Від 31.08.2020р.
Голова ЦМК
 професор Ерстенюк Г. М.

РОЗРОБНИКИ: д.мед.н., проф. Козань Н.М.
к.н.держ.упр., доцент Сорока О.Я.
к.м.н., доцент Волошинович В.М.

4

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
судової медицини та медичного права
Протокол № 1 від 27.08.2020 р.

Завідувачка кафедри
 професор Козань Н.М.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Компетентності, результати навчання та практичні навички
5. Організація навчання
  - 5.1. Структура навчальної дисципліни
  - 5.2. Тематичні плани
    - 5.2.1. Тематичний план лекцій
    - 5.2.2. Тематичний план практичних занять
    - 5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи
  - 5.3. Методи навчання
  - 5.4. Система оцінювання
    - 5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності
    - 5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання
6. Політика навчальної дисципліни
7. Перелік навчально-методичної літератури
  - 7.1. Основна
  - 7.2. Додаткова
  - 7.3. Інформаційні ресурси

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Медико-правові студії
Викладачі	к.н.держ.упр., доцент Сорока О.Я. oksoroka@ifnmu.edu.ua
Контактний телефон кафедри	0342-548502
E-mail кафедри	sudova@ifnmu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на навчально-методичні ресурси сторінки кафедри на офіційному сайті ІФНМУ (Календарно-тематичні плани, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до СПРС, матеріали до підсумкового контролю, база тестових завдань тощо)	https://ifnmu.sharepoint.com/KSudMed/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.aspx
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні кімнати обладнані мультимедійними засобами
Консультації	Щосереди з 16:00 до 17:30

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Медико-правові студії» входить до вибіркового циклу дисциплін загальнонаукової підготовки. Дисципліна вивчається здобувачами освітньої кваліфікації доктора філософії спеціальності 222 «Медицина» (III семестр II року навчання) та є необхідним сегментом комплексної підготовки й забезпечення високої кваліфікації фахівців з набором компетентностей, що сприятимуть конкурентоспроможності й готовності до викликів медичної і юридичної практики.

Вивчення дисципліни «Медико-правові студії» спрямоване на комплексну підготовку фахівців, які отримають необхідний обсяг правових знань, знатимуть практичні механізми правореалізації, володітимуть достатнім рівнем правової культури та правосвідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я.

Міждисциплінарна інтеграція. Забезпечуючими навчальними дисциплінами є філософія, історія медицини, медична етика та деонтологія. Забезпечуваними - судова медицина, соціальна медицина, громадське здоров'я, та економіка охорони здоров'я.

3. МЕТА ТА ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни «Медико-правові студії» передбачає оволодіння майбутніми докторами філософії знаннями про сутність правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони здоров'я. Окремо акцентується увага на комплексі прав людини, пов'язаних з забезпеченням охорони здоров'я, та

особливості їх реалізації в процесі надання медичної допомоги, а також правових засадах медичної реформи, яка на даний час відбувається в Україні.

Цілі вивчення дисципліни «Медико-правові студії» - це ознайомлення здобувачів із міжнародно-правовими стандартами та національним законодавством в сфері прав людини та охорони здоров'я; висвітлення правового статусу суб'єктів медичних правовідносин, а також форм, способів і засобів захисту їх законних прав та інтересів; характеристика видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення у царині охорони здоров'я; розуміння основних напрямів медичної реформи в Україні.

Складовими завданнями вивчення навчальної дисципліни «Медико-правові студії» є:

У результаті закінчення курсу аспірант повинен знати:

1. Міжнародні та регіональні стандарти в галузі прав людини й охорони здоров'я.
2. Чинне законодавство України про охорону здоров'я.
3. Тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я.
4. Ключові напрями медичної реформи та її законодавче підґрунтя.
5. Права й обов'язки суб'єктів медичних правовідносин.
6. Механізми й процедури захисту прав лікаря і пацієнта.
7. Види й підстави юридичної відповідальності за професійні правопорушення.

Аспірант повинен уміти:

1. Використовувати у своїй діяльності чинну національну нормативно-правову базу в галузі охорони здоров'я, а також знати правозастосовну практику органів влади.

2. Здійснювати права та виконувати обов'язки, гарантовані законодавством України.
3. Створювати умови й підстави для забезпечення прав пацієнтів.
4. Звертатись за захистом своїх прав й адекватно реагувати на порушення прав інших суб'єктів медичних правовідносин.
5. Дотримуватись і поважати права пацієнтів.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ

Дисципліна «Медико-правові студії» спрямована на оволодіння аспірантами такими компетентностями:

1. Інтегральна компетентність

ІК - Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної та професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики з наступною інтеграцією у світовий науковий простір через друковані праці.

2. Загальні компетентності. Оволодіння

загальнонауковими компетентностями

ЗК 5. Здатність здійснювати аналітичну та експериментальну наукову діяльність, організовувати, планувати та прогнозувати результати наукових досліджень.

ЗК 8. Уміння спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичному аналізі інформації.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Спеціальні компетентності. Здобуття глибинних знань із спеціальності

СК 1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом медицини та освітньою діяльністю в галузі охорони здоров'я.

СК 3. Здатність формулювати дослідницьке питання, його новизну, розробляти проект наукового дослідження.

СК 6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їхній аналіз та узагальнення з дотриманням основ академічної чесності та норм законодавства.

СК 7. Здатність до впровадження нових наукових відомостей у науку, освіту та інші сфери суспільства.

СК 9. Здатність до організації та реалізації викладацької діяльності, з дотриманням принципів рівності, справедливості та відсутності дискримінації в педагогічній діяльності за фахом.

СК 10. Лідерство у розробці та впровадженні інновацій і їхнє використання в професійній медичній діяльності. Лідерство у керуванні колективом.

4. Програмні результати навчання

ПРН 12. Впроваджувати результати наукових досліджень у медичну практику, освітній процес та різні інституції суспільства.

ПРН 14. Користуватися основами патентознавства та захисту інтелектуальної власності.

ПРН 15. Розвивати та використовувати комунікацію в науковопрофесійному середовищі й громадській сфері.

ПРН 16. Демонструвати безперервний розвиток та самовдосконалення інтелектуального і загальнокультурного рівня, самореалізацію та високу ділову репутацію.

ПРН 18. Мати навички міжособистісних взаємодій у науковому середовищі, організувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.

ПРН 19. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

5.1. Структура навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік навчання	Семестр	Кількість годин				Вид контролю
			Всього год / кредиті в ECTS	Лекції	Практичні заняття	Самостійна позааудиторна робота	
Очна	2	III	90/3	10	50	30	Підсумковий модульний контроль

5.2. Тематичні плани

5.2.1. Тематичний план лекцій

№	Назва теми	К-сть
---	------------	-------

		ГОДИН
1	Медичне право України в системах права і законодавства. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	2
2	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин	2
3	Правове регулювання надання медичної допомоги (медичної послуги)	2
4	Дефекти надання медичної допомоги.	2
5	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я	2
	Разом	10

5.2.2. Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	К-ть годин
1	Медичне право України в системах права і законодавства	4
2	Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні	4
3	Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини	4
4	Правовий статус пацієнта та його законних представників	4
5	Правовий статус медичного працівника	4
6	Медична допомога і медична послуга	4
7	Правове регулювання окремих видів медичної допомоги	4
8	Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні	4
9	Договір про надання медичних послуг. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій	4

10	Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги	4
11	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я	4
12	Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.	4
13	Підсумковий модульний контроль	2
14	Разом	50

5.2.3. Тематичний план самостійної позааудиторної роботи

№	Назва теми	К-ть годин
1	Загальна характеристика законодавства України у сфері охорони здоров'я. Медична реформа в Україні	6
2	Тенденції розвитку й удосконалення нормативно-правової бази у сфері охорони здоров'я. Кодифікація законодавства про охорону здоров'я	6
3	Система прав людини у сфері охорони здоров'я	6
4	Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я	6
5	Практика Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я	6
	Разом	30

5.3. Методи навчання

Методи навчання, які застосовуються викладачами кафедри судової медицини та медичного права, включають:

- словесний метод (розповідь-пояснення, лекція, бесіда);
- наочний (ілюстрація, демонстрація);
- практичний (практичні завдання);
- індуктивний;
- дедуктивний;
- репродуктивний;
- творчий;
- метод програмованого навчання;
- метод з використанням ЕОМ.

Формами навчальних занять з дисципліни «Медико-правові студії» є: лекції, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота.

5.4. Система оцінювання

5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей з кожної теми у формі комп'ютерного тестування, усного опитування, вирішення практичних завдань. Поточна успішність оцінюється за багатобальною накопичувальною шкалою.

При оцінюванні поточної навчальної діяльності аспіранта надається перевага стандартизованим методам контролю - тестуванню, а також з'ясовується ступінь засвоєння ними навчального матеріалу шляхом усної доповіді та практичної роботи з нормативно-правовими актами.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну діяльність, для зарахування дисципліни та допуску до

підсумкового контролю – 120 балів, що вираховується шляхом множення максимального позитивного балу (10 балів) за одне практичне заняття на кількість практичних занять (12 занять).

Мінімальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну діяльність, для зарахування дисципліни та допуску до підсумкового контролю – – 60 балів, що вираховується шляхом множення мінімального позитивного балу (5 балів) за одне практичне заняття на кількість практичних занять (12 занять).

При вивченні дисципліни аспірант може отримати за поточний контроль з кожної теми від 0 до 10 балів, зокрема:

1) вирішення тестів від 0 до 4 балів:

10 тестових запитань, кожна правильна відповідь з яких оцінюється в 0,4 бала.

2) усне опитування 0 до 3 балів:

0 балів – аспірант взагалі не володіє навчальним матеріалом;

1 бал - аспірант здатний відтворити вивчений матеріал на достатньому рівні, приймає участь в обговоренні основних питань з теми і дав не менше 40 % правильних відповідей на поставлені запитання;

2 бали - аспірант володіє необхідним обсягом матеріалу, може відтворити значну частину матеріалу приймає активну участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, допустив не істотні помилки і дав не менше 60 % правильних відповідей на поставлені запитання;

3 бали – аспірант досконало володіє необхідним обсягом матеріалу, приймає активну участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, допустив не істотні помилки і дав не менше 90 % правильних відповідей на поставлені запитання.

3) практична робота з нормативно-правовими актами від 0 до 3

балів:

0 балів – відсутність опрацьованих матеріалів;

1 бал – фрагментарність опрацьованих матеріалів, неповна якість оформлення опрацьованих матеріалів та нормативно-правових актів;

2 бали – належна якість оформлення опрацьованих матеріалів та нормативно-правових актів;

3 бали – повна та відмінна якість оформлення опрацьованих матеріалів та нормативно-правових актів.

Оцінювання самостійної позааудиторної роботи здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Якщо аспірант не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до підсумкового контролю, він може написати (презентувати) додаткову письмову роботу (есе) або підготувати (презентувати) мультимедійну презентацію за темою, яка буде погоджена з викладачем.

5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем дисципліни «Медико-правові студії» на останньому практичному занятті.

До підсумкового контролю допускають аспірантів, які успішно засвоїли навчальний матеріал та набрали не менше *60 балів* при вивченні дисципліни.

Підсумковий контроль є стандартизованим і включає три компоненти: комп'ютерний тестовий контроль, контроль теоретичних знань та контроль практичних навиків.

Оцінка за підсумковий контроль є сумою двох його компонентів. *Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати - 80 балів, мінімальна кількість - 50 балів.*

1. Комп'ютерний тестовий контроль (40 тестових завдань). Максимальний бал – 40. Мінімальний бал – 30.

Кожне запитання тестів оцінюється в 1 бал. Відповідно до кількості правильних відповідей і співвідноситься кількість отриманих балів. Тестовий контроль вважається зарахованим при позитивній відповіді на 30 запитань (75%).

2. Усне опитування (два теоретичні запитання). Максимальний бал – 40. Мінімальний бал -20. Усний контроль вважається зарахованим при позитивній відповіді на два теоретичні запитання, кожне з яких оцінюється від 10 до 20 балів.

20-19 балів	<ul style="list-style-type: none"> - правильне і глибоке засвоєння й розуміння програмного матеріалу - вільне володіння матеріалом, відповіді на запитання – впевнені, аргументовані
18-17 балів	<ul style="list-style-type: none"> - правильне, з незначними прогалинами, засвоєння програмного матеріалу, які здобувач аналізує з правовим мисленням - виклад матеріалу – логічний і послідовний
16-15 балів	<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння програмного матеріалу зі незначними прогалинами, які здобувач спроможний виправити після додаткових запитань викладача

	<ul style="list-style-type: none"> - відповіді – непослідовні, неоднозначні, неповні
14-13 балів	<ul style="list-style-type: none"> - правильне, з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які здобувач спроможний виправити після додаткових запитань викладача - виклад матеріалу - нелогічний, непослідовний, відповіді на додаткові запитання неоднозначні - добре володіння лекційним матеріалом
12-11 балів	<ul style="list-style-type: none"> - відповідь правильна, із незначними помилками та прогалинами, які здобувач спроможний виправити після додаткових запитань викладача - виклад матеріалу - непослідовний, відповіді на додаткові запитання – неоднозначні - добре володіння лекційним матеріалом
10-9 балів	<ul style="list-style-type: none"> - відповідь правильна, із незначними помилками та прогалинами, однак здобувач демонструє вміння виправити помилки при допомозі викладача - виклад матеріалу - нелогічний, непослідовний, відповіді на додаткові запитання із помилками та/або з прогалинами - задовільне володіння лекційним матеріалом
8-7 балів	<ul style="list-style-type: none"> - відповідь зі значними помилками та прогалинами, які здобувач із затрудненням спроможний виправити після додаткових запитань викладача - виклад матеріалу - нелогічний, непослідовний, відповіді на додаткові запитання, переважно неправильні - задовільне володіння лекційним матеріалом
6-5	<ul style="list-style-type: none"> - недостатність знань

балів	- фрагментарне засвоєння матеріалу зі значними прогалинами, однак аспірант задовільно володіє лекційним матеріалом
4-3 бали	- недостатність знань - механічне засвоєння матеріалу зі значними прогалинами, однак аспірант спроможний відповісти на окремі питання лекційного матеріалу
2-1 бали	- недостатність знань - відсутність самостійності, неспроможність виправити помилкові відповіді при зауваженні чи додаткових запитаннях викладача - не володіє лекційним матеріалом
0 балів	- відсутність знань, не володіє матеріалом, на запитання не відповідає або відповідає плутаючись, лекційним матеріалом не володіє або володіє фрагментарно

6. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання навчальної дисципліни «Медико-правові студії» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті».

Викладання навчальної дисципліни «Медико-правові студії» покладатиметься на осіб з вищою юридичною освітою, які мають науковий ступінь кандидата/доктора наук та/або вчене звання, з професійною дослідницькою орієнтацією на медичному праві. Бажаним, видається, наявність другої вищої освіти – медичної.

Дисципліна «Медико-правові студії» націлена на те, що аспіранти отримають необхідний обсяг правових знань, знатимуть

практичні механізми правореалізації, володітимуть достатнім рівнем правової культури та правосвідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я.

Дисципліна включає лекції, практичні заняття та самостійну позааудиторну роботу. На практичному занятті викладач організує детальний розгляд окремих теоретичних питань медичного права і формує вміння та навички їх практичного застосування у фаховій діяльності шляхом виконання практичних завдань. Для проведення практичних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для аспірантів з підготовки і роботи на практичному занятті, що містять алгоритми виконання практичної роботи. Самостійна робота – основний спосіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Розгляд тем самостійної роботи відбувається на відповідному практичному занятті.

Відвідування занять є важливою складовою навчання і є обов'язковим. Пропущені заняття з поважних і неповажних причин відпрацьовуються аспірантом у порядку передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному медичному університеті. Відпрацювання відбуваються на кафедрі судової медицини та медичного права щосереді з 16.00 год. до 17.30 год. у викладача, шляхом тестування, усного опитування та перевірки письмових завдань із теми пропущеного заняття.

Пропущені заняття через хворобу мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з наданням довідки про хворобу. Пропущені заняття з неповажних причин повинні

бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів із наданням дозволу на відпрацювання. Пропущені заняття з поважних причин (участь у конференції, олімпіаді, змаганні тощо) слід відпрацювати впродовж 2 тижнів з наданням письмового дозволу проректора з наукової роботи. Якщо аспірант із неповажних причин не відпрацював впродовж 2 тижнів пропущені практичні заняття, питання дозволу на відпрацювання такому аспірантові вирішується завідувачем кафедри судової медицини та медичного права, до дати складання ПМК. Питання дозволу на відпрацювання аспірантом пропущених практичних занять після дати складання ПМК вирішується тільки проректором наукової роботи.

Аспірантам надається можливість перескладання незадовільної поточної оцінки впродовж 2 тижнів після її отримання, але не пізніше дня проведення ПМК (під час консультацій та відпрацювання практичних занять).

Аспірант, який не склав підсумковий контроль, має право на його перескладання не більше двох разів: уперше – викладачу, якого призначає завідувач кафедри, впродовж 10 днів після завершення відповідного модуля, вдруге – комісії, яку призначає завідувач кафедри, впродовж 10 днів після першого повторного складання.

Аспірант повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності.

Некоректними є запізнення на заняття та пропуски занять без поважних причин; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи виконання письмових завдань (якщо це не передбачено умовами завдання). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Заохочується оригінальність, ініціативність, творчий підхід до навчання.

7. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

7.1. основна

1. Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я : підручник: у 2 т./[авт.кол. : М.І.Бадюк, П.В.Волянський, Р.Ю.Гревцова та ін.; редкол.: В.М.Князевич, Я.Ф.Радиш та ін.]- Київ : НАДУ,2018. – Т.2. – 320с.
2. Судова медицина. Медичне законодавство: у 2 книгах. — Книга 2. Медичне законодавство: правова регламентація лікарської діяльності: підручник (ВНЗ IV р. а.) / М.В. Банчук, В.Ф. Москаленко, Б.В. Михайличенко та ін.; за ред. В.Ф. Москаленка, Б.В. Михайличенка. — 4-е вид., випр. — К., 2017. — 496 с.
3. Тексти лекцій

7.2. додаткова

1. Майданик Р.А. Медичне право в системі права України : навчально-практичний посібник / Р.А. Майданик. – К. : Алерта, 2013
2. Медико-правовий тлумачний словник / упоряд. І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко, Н.Є. Хлібороб, О.В. Цибак; за ред. І.Я. Сенюти. — Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2010.

3. Миронова Г. А. Приватно-правове регулювання особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги : монографія /Г.А. Миронова; відп. ред. О.Д. Крупчан. К., 2015
4. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: Підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. С.Г. Стеценка. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. - 507 с.

7.3. інформаційні ресурси

1. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print1389889414323304>
3. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я: Наказ МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20020329_117.html
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
8. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
11. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
12. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
13. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23.06.1995 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/239/95-вр>
14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

15. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>
16. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>.
17. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19.10.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
18. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12/print1382877439537761>
19. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
20. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. (ред. від 01.12.2005 р.). [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/print1394382702105452>
21. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
22. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

23. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
24. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80/print1360005360446510>
25. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
26. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>
27. Етичний кодекс лікаря України прийнятий Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) від 27 вересня 2009 р.
28. Про затвердження Порядку створення госпітальних округів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 932 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249582611>
29. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1075 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-metodiki-rozrahunku-vartosti-poslugi-z-medichnogo-obslugovuvannya>
30. Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками

бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. № 391 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-vimog-do-nadavacha-poslug-z-medichnogo-obslugovuvannya-naselennya-z-yakim-golovnimi-rozporyadnikami-byudzhetnih-koshtiv-ukladayutsya-dogovori-pro-medichne-obslugovuvannya-naselennya>

31. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 р. № 821-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2017-%D1%80>
32. Про деякі питання договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 р. № 410 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF>
33. Про утворення Національної служби здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1101 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>
34. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 р. № 285 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF>
35. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 р. № 411

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF>

36. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі: Наказ МОЗ України від 25.04.2012 р. № 311 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.html
37. Про порядок контролю якості медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 28.09.2012 р. № 752: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1996-12>
38. Про організацію клініко-експертної оцінки якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування: Наказ МОЗ України від 05.02.2016 р. № 69: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-16>